Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан факультету
іноземних мов
(вказати назву структурного підрозділу)
_____ Світлана ВІРОТЧЕНКО
"26" серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗЗСО

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (іспанська та англійська мови); Переклад (китайська та англійська мови);
спеціалізація
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська
вид дисципліни обов'язкова
факультет іноземних мов

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

"26 "__серпня___ 2026 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **КУЗНЕЦОВА Ольга Володимирівна**, доц., канд. філол. наук, доцент ЗВО кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови. **ВЛАСОВА Валерія Павлівна**, доктор філософії, доцент ЗВО кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

"26 "__серпня___ 2026 року, протокол № 1

Завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

(підпис) Ірина МОРОЗОВА (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (іспанська та англійська мови); Переклад (китайська та англійська мови).

Гарант освітньо-професійної програми Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова

(підпис) Людмила СОЛОЩУК (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми Німецька мова та література і переклад та англійська мова

(підпис) Наталія КАРПУСЕНКО (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми Французька мова та література і переклад та англійська мова

(підпис) Діана ПЕСОЦЬКА (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми Переклад (іспанська та англійська мови)

(підпис) Тетяна БОЧАРНІКОВА (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми Переклад (китайська та англійська мови)

(підпис) Юлія ЛАХМОТОВА (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

"26 "__серпня___ 2026 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис) Анна КОТОВА (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО» складена відповідно до освітньо-професійних програм Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова; Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (іспанська та англійська мови); Переклад (китайська та англійська мови);
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності «035 філологія» спеціалізації «035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», «035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська», «035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька», «035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і формування системи практичних умінь з організації і проведення навчально-виховного процесу з іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО» є формування професійно-методичної компетенції майбутніх вчителів іноземної мови, здатних застосовувати сучасні підходи до планування та проведення навчального процесу, адаптувати навчальні матеріали до конкретних цілей навчання, забезпечити здійснення тестового контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів.

1.3. Кількість кредитів – 3/3

1.4. Загальна кількість годин – 90/90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
Не передбачені	
Самостійна робота	
58 год.	80 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
Не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

ОП «Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК9. Здатність спілкуватися іноземними мовами (англійською та другою іноземною мовою на вибір: німецькою/ французькою/ іспанською/ італійською/ китайською тощо).
ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК15. Здатність вибудовувати і реалізовувати перспективні лінії інтелектуального, культурного, морального професійного саморозвитку та самовдосконалення, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.
ЗК16. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову та другу іноземну мову на вибір (німецьку/ французьку/ іспанську/ італійську/ китайську тощо) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англомовних та німецькомовних / франкомовних / іспаномовних / італомовних / китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.
ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.
ФК13. Здатність ефективно формувати свою комунікативну стратегію та передбачати можливий розвиток подій у ситуаціях міжкультурного спілкування, користуватися різноманітними тактичними прийомами комунікації з урахуванням міжкультурної компетентності знань звичаїв, традицій іншої культури, що забезпечує успішне

спілкування між комунікантами і досягнення запланованого прагматичного ефекту.
ФК15. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі та перекладацькій діяльності.

ОП «Німецька мова та література і переклад та друга іноземна мова»

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
ЗК15. Здатність оптимально розподіляти свій час у вирішенні практичних завдань.
ЗК16. Уміння презентувати складну інформацію у стислій та зрозумілій формі.
ЗК17. Здатність планувати власний розвиток і траєкторію навчання протягом життя.

ФК13. Здатність до організації навчального процесу та використання сучасних методів і цифрових інструментів навчання німецької мови.

ОП «Переклад (іспанська та англійська мова)»

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
ЗК15. Здатність оптимально розподіляти свій час у вирішенні практичних завдань.
ЗК16. Уміння презентувати складну інформацію у стислій та зрозумілій формі.
ЗК17. Здатність планувати власний розвиток і траєкторію навчання протягом життя.

ФК13. Здатність до організації навчального процесу та використання сучасних методів і цифрових інструментів навчання німецької мови.

ОП «Французька мова та література і переклад та друга іноземна мова»
ЗК14. Здатність проведення досліджень, що гарантує достовірність результатів, валідність їх використання у конкретних умовах.
ЗК15. Здатність гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти творчий підхід, ініціативу.
ЗК16. Здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), рефлексувати професійну й соціальну діяльність філолога.

ФК13. Здатність до організації перекладацької діяльності та використання сучасних технологій.

ОП «Переклад (китайська та англійська мова)»
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати китайську й англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією китайської та англійської мов для розв'язання професійних завдань.
ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів китайською й англійською мовами.
ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм китайської й англійської літературної мови та культури мовлення.
ФК12. Здатність до організації ділової комунікації китайською, англійською й українською мовами.
ФК13. Здатність до усного та письмового фахового перекладу з китайської й англійської мов українською, з української мови китайською й англійською мовами.
ФК16. Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці.
ФК17. Здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну літературу, вивчати досвід викладачів і застосовувати на практиці досягнення сучасних методик навчання китайської та англійської мов.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

ОП «Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова»
ПРН1. Використовувати українську та іноземні мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
ПРН8. Знати й розуміти систему англійської мови та другої іноземної мови, що вивчається, історію англійської мови та літератури та історію другої іноземної мови та літератури, що вивчається, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН10. Знати норми літературної англійської, української та другої іноземної мови, що вивчається, та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською та англійською мовою, а також другою іноземною мовою, що вивчається.
ПРН14. Використовувати англійську та другу іноземну мову що вивчається, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз англомовних / німецькомовних / франкомовних / іспаномовних / італомовних / китайськомовних текстів різних стилів і жанрів.
ПРН18. Мати навички розв'язання складних проблем у професійній діяльності в галузі германської філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН19. Використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.
ПРН20. Адаптуватися до змін в соціально-економічній ситуації та на ринку праці.

ОП «Німецька мова та література і переклад та друга іноземна мова»
ПРН20. Мати навички керування часом в умовах виконання завдань.
ПРН21. Відтворювати складну інформацію у стислій та зрозумілій формі.
ПРН22. Мати навички формування індивідуальної траєкторії навчання, адаптувати її відповідно до змін в контексті сьогодення.
ПРН23. Мати навички організації навчального процесу та використання сучасних методів та цифрових інструментів викладання німецької мови.

ОП «Переклад (іспанська та англійська мова)»
ПРН19. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з іспанської мови українською та з української мови іспанською.

ПРН20. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з англійської мови українською та з української мови англійською.

ОП «Переклад (китайська та англійська мова)»

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та навчання нефахівцями китайською, англійською й українською мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН8. Знати та розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди китайської й англійської мов, описувати соціолінгвальну
ситуацію.
ПРН10. Знати норми літературної китайської й англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів китайською, англійською й українською мовами.
ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі
ПРН14. Використовувати китайську й англійську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН16. Знати та розуміти основні поняття, теорії та концепції східної та германської філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН19. Мати навички участі в наукових дослідженнях у галузі східної та германської філології.
ПРН20. Здійснювати переклад як різновид комунікативної діяльності в процесі опосередкованої міжкультурної комунікації.

ПРН21. Долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються.
ПРН22. Доводити конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства, володіти основними поняттями ієрогліфіки, фонетики, фонології, лексикології, словотвору, етимології, морфології, синтаксису; визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови.

ОП «Французька мова та література і переклад та друга іноземна мова»
ПРН20. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з французької мови українською та з української мови французькою.
ПРН21. Знати принципи, технології і прийоми перекладу усних і письмових текстів різних жанрів і стилів з англійської мови українською та з української мови англійською.
ПНР22. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПНР.23. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1.
Тема 1. Методика навчання іноземної мови як навчальна дисципліна, освітня технологія та наука. Методи дослідження в методиці. 'зв'язок з іншими науками.
Тема 2. Система навчання іноземних мов. Цілі, зміст навчання. Компетентності. Принципи навчання.
Тема 3. Комунікативний метод навчання іноземних мов і культур. Основні сучасні технології навчання іноземних мов і культур. Методи організації навчальної діяльності учнів
Тема 4. Підходи до навчання: Класифікація підходів до навчання іноземних мов і культур; Комунікативно-діяльнісний підхід; Компетентнісний підхід; Рефлексивний підхід; Культурологічний підхід; Рівневий підхід; Професійно орієнтований підхід
Тема 5. Робота з навчальними матеріалами: Засоби навчання іноземних мов і культур. Навчальнометодичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів
Тема 6. Робота з помилками на уроках з іноземної мови.
Тема 7. Контроль і оцінювання іншомовних навичок і вмінь учнів (цілі, функції, види, вимоги, форми, засоби, об'єкти, критерії і параметри).
Тема 8. Планування навчального процесу з іноземної мови.

Розділ 2.
Тема 9. Методика формування іншомовної лексичної компетентності.
Тема 10. Методика формування іншомовної граматичної компетентності.
Тема 11. Методика формування іншомовної компетентності у техніці письма. Методика формування іншомовної компетентності у письмі.
Тема 12. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання. Методика формування іншомовної компетентності у читанні.
Тема 13. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні.
Тема 14. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.
Тема 15. Розробка завдань для навчання мовного матеріалу.
Тема 16. Розробка завдань для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей.

1.8. Пререквізити: знання англійської мови на рівні В2, іноземна мова І (англійська) семестри 1-5, Педагогіка

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	
1	2	3	4	5	6		8	9	10	11	12	
Розділ 1												
Тема 1.	6	2				4	10	2				8
Тема 2.	6	2				4						
Тема 3.	6	2				4	10	2				8
Тема 4.	6	2				4						
Тема 5.	6	2				4	18	2				16
Тема 6.	6	2				4						
Тема 7.	6	2				4						
Тема 8.	8	2				6						
Усього за розділом	50	16				34	38	6				32
Розділ 2												
Тема 9.	5		2			3	20		2			
Тема 10.	5		2			3						
Тема 11.	5		2			3						
Тема 12.	5		2			3	20					18
Тема 13.	5		2			3						
Тема 14.	5		2			3						
Тема 15.	5		2			3	6		2			6
Тема 16.	5		2			3	6					6
Усього за розділом	40		16			24	52		4			48
Усього годин	**90**	**16**	**16**			**58**	**90**	**6**	**4**			**80**

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (ауд)	
		денна форма	заочна форма
Розділ 1.			
1	**Тема 1.** Методика навчання іноземної мови як навчальна дисципліна, освітня технологія та наука. Методи дослідження в методиці. ‘зв’язок з іншими науками.	2	2

2	**Тема 2.** Система навчання іноземних мов. Цілі, зміст навчання. Компетентності. Принципи навчання.	2	
3	**Тема 3.** Комунікативний метод навчання іноземних мов і культур. Основні сучасні технології навчання іноземних мов і культур. Методи організації навчальної діяльності учнів	2	2
4	**Тема 4.** Підходи до навчання: Класифікація підходів до навчання іноземних мов і культур; Комунікативно-діяльнісний підхід; Компетентнісний підхід; Рефлексивний підхід; Культурологічний підхід; Рівневий підхід; Професійно орієнтований підхід	2	
5	**Тема 5.** Робота з навчальними матеріалами: Засоби навчання іноземних мов і культур. Навчальнометодичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів	2	2
6	**Тема 6.** Робота з помилками на уроках з іноземної мови.	2	
7	**Тема 7.** Контроль і оцінювання іншомовних навичок і вмінь учнів (цілі, функції, види, вимоги, форми, засоби, об'єкти, критерії і параметри).	2	
	Тема 8. Планування навчального процесу з іноземної мови	2	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (ауд)	
		денна форма	заочна форма
1	**Тема 9.** Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	2	2
2	**Тема 10.** Методика формування іншомовної граматичної компетентності.	2	
3	**Тема 11.** Методика формування іншомовної компетентності у техніці письма. Методика формування іншомовної компетентності у письмі.	2	
4	**Тема 12**. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання. Методика формування іншомовної компетентності у читанні.	2	
5	**Тема 13.** Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	2	
6	**Тема 14**. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.	2	
7	**Тема 15.** Розробка завдань для навчання мовного матеріалу.	2	2
8	**Тема 16.** Розробка завдань для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей.	2	
	Усього за семестр	16	4

5. Самостійна робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
	Розділ 1.	денна форма	заочна форма
1	Робота з конспектом за темою: Методика навчання іноземної мови як навчальна дисципліна, освітня технологія та наука. Методи дослідження в методиці. ‘зв’язок з іншими науками.	4	8
2	Робота з конспектом за темою: Система навчання іноземних мов. Цілі, зміст навчання. Компетентності. Принципи навчання.	4	
3	Робота з конспектом за темою: Комунікативний метод навчання іноземних мов і культур. Основні сучасні технології навчання іноземних мов і культур. Методи організації навчальної діяльності учнів	4	8
4	Робота з конспектом за темою: Підходи до навчання: Класифікація підходів до навчання іноземних мов і культур; Комунікативно-діяльнісний підхід; Компетентнісний підхід; Рефлексивний підхід; Культурологічний підхід; Рівневий підхід; Професійно орієнтований підхід	4	
5	Робота з конспектом за темою: Робота з навчальними матеріалами: Засоби навчання іноземних мов і культур. Навчально-методичний комплекс і його функції. Склад навчально-методичного комплексу. Характеристика основних компонентів навчально-методичного комплексу. Критерії аналізу та оцінювання навчально-методичних комплексів	4	16
6	Робота з конспектом за темою: Робота з помилками на уроках з іноземної мови.	4	
7	Робота з конспектом за темою: Контроль і оцінювання іншомовних навичок і вмінь учнів (цілі, функції, види, вимоги, форми, засоби, об'єкти, критерії і параметри).	4	
8	Робота з конспектом за темою: Планування навчального процесу з іноземної мови.	6	
	Розділ 2		
9	Опрацювання теми Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	3	18
10	Опрацювання теми Методика формування іншомовної граматичної компетентності.	3	
11	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності у техніці письма. Методика формування іншомовної компетентності у письмі.	3	
12	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання. Методика формування іншомовної компетентності у читанні.	3	18
13	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	3	

14	Опрацювання теми Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.	3	
15	Розробка завдань для навчання мовного матеріалу.	3	6
16	Розробка завдань для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей.	3	6
		58	80

Правила використання ШІ

Правила використання ШІ регламентуються **Політикою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту**

Політика декларує застосування в Університеті трирівневої класифікації моделей використання ШІ.

5.2.1. Модель «ШІ заборонено» – види діяльності, що вимагають демонстрації базових когнітивних навичок, пам'яті, миттєвого аналізу без допомоги технологій (зокрема усні опитування, аудиторні контрольні роботи, іспити тощо).

5.2.2. Модель «ШІ як асистент» – дозволяється використання ШІ для визначення предметної області, покращення граматики, структурування плану, пошуку літератури (з верифікацією). Фінальний текст/продукт створюється суб’єктом використання ШІ.

5.2.3. Модель «ШІ як інструмент» – види діяльності, що передбачають обов'язкове використання ШІ (наприклад, порівняння відповідей різних моделей, генерація коду з подальшою оптимізацією, створення зображень тощо).

6.1. У освітній діяльності (для здобувачів вищої освіти) рекомендується:

− використання ШІ для отримання пояснень складних концепцій, самоперевірки знань за допомогою тестів, пошуку логічних прогалин в аргументації або аналізу помилок (протягом годин, відведених на самостійну роботу у рамках опанування навчальної дисципліни);

− застосування генеративних моделей для реферування ідей, тем для есе чи презентацій, удосконалення структури майбутньої роботи, але не для написання фінального тексту роботи;

− використання інструментів ШІ для перекладу та аналізу наукових матеріалів іноземними мовами, що сприяє глибшому дослідженню теми та розширенню джерельної бази;

− зберігання (архівування) історії запитів (промптів) до моменту оцінювання для забезпечення підтвердження на вимогу викладача власного авторського внеску та самостійності виконання завдання.

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено робочим навчальним планом

7. Методи навчання

1. Комунікативний метод (дискусії, мозковий штурм, робота в парах і малих групах, рольові ігри, моделювання професійних ситуацій).
2. Метод інтегрованого навчання предмета та іноземної мови (CLIL / Content and Language Integrated Learning).
3. Проєктний метод (індивідуальні та групові проєкти, презентація результатів).
4. Метод розвитку критичного мислення (аналіз, порівняння, аргументація, рефлексія).
5. Метод взаємного оцінювання (Peer Review) та самооцінювання.
6. Метод перевернутого навчання (Flipped Classroom) – самостійне опрацювання теоретичного матеріалу за допомогою цифрових ресурсів із подальшим виконанням

практичних, комунікативних та дослідницьких завдань під час аудиторної роботи (YouTube, Moodle, Canva, Genially).

7. Метод цифрового співробітництва – організація спільної навчальної діяльності, групових проєктів, дискусій, взаємного навчання та академічної комунікації із застосуванням цифрових платформ (Zoom, Padlet, Miro).

8. Метод інтерактивного цифрового навчання – використання інтерактивних вправ, тестів, вікторин, симуляцій і цифрових дидактичних ресурсів для активізації пізнавальної діяльності та формування мовленнєвих компетентностей (Quizlet, Kahoot!, Wordwall, Baamboozle).

9. Метод цифрового формувального оцінювання – поточний моніторинг навчальних досягнень, оперативний зворотний зв'язок, взаємооцінювання та самооцінювання із використанням цифрових сервісів (Moodle Quiz, Padlet).

8. Методи контролю

1. Метод письмового контролю: підготовка плану-конспекту уроку
2. Метод тестового контролю: тести на множинний вибір (поточні контрольні роботи та залікова робота (питання множинного вибору)).
3. Метод самоконтролю та перехресного контролю з боку здобувачів вищої освіти.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота			Екзаменаційна робота	Сума
Проєктна робота	Підготовка плану-конспекту	Поточні тести		
20	20	20		
60			40	100

Критерії оцінювання:

<u>Сумарна оцінка має два складники :</u>

1) оцінка за роботу протягом семестру (60 балів);
2) оцінка за екзаменаційну роботу (40 балів).

Оцінка за роботу протягом семестру:

1) План-конспект уроку.

Максимальна оцінка 20 балів:

- 5б. Оцінюватиметься:
- Титульна сторінка: місце і місто, в якому здається робота, її назва, дані розробника та перевіряючого;
- Організаційні елементи (Шапка): наявність та коректне оформлення базових даних (навчальний заклад, клас, вікова група здобувачів, дата, час/тривалість уроку, тип уроку, привітання, warm-up та прощання, педагогічні висновки);
- Комплексне цілепокладання: чітке, методично доцільне та диференційоване формулювання цілей уроку, що обов'язково включає: *Практичну мету* (конкретні мовні та мовленнєві навички), *Освітню мету* (розширення соціокультурного та філологічного світогляду), *Розвивальну мету* (розвиток когнітивних здібностей, пам'яті, мовної здогадки), *Виховну мету* (формування світоглядних та морально-етичних орієнтирів), *Професійно-орієнтовану мету* (для старших класів);
- Логіка та хронометраж: Адекватний розподіл часу між етапами (організаційним, основним, заключним) та відповідність методів і засобів навчання заявленій темі.

● Академічна грамотність тексту: Відсутність граматичних, лексичних та стилістичних помилок як в україномовному оформленні, так і в англомовних ремарках вчителя (T-T/T-S interaction).

● 15б. Оцінюватиметься

➔ Структурна регламентація (Правило 10 пунктів): Кожна з 3х вправ повинна містити рівно 10 пунктів для забезпечення об'єктивності контролю та оцінювання учнів. Це можуть бути: пропуски у тексті, тестові питання (True/False, Multiple Choice), твердження, перифрази, або 10 обов'язкових мікротем/опорних фраз для завдань із продукування (монолог, діалог, есе). *(Штрафні санкції: за нестачу кожного пункту до встановленої норми знімається 0,25 бала).*

➔ Академічна доброчесність та оригінальність: Усі дидактичні матеріали мають бути розроблені, адаптовані або методично опрацьовані здобувачем вищої освіти самостійно. Категорично забороняється використання прямих скріншотів сторінок із готових НМК (навчально-методичних комплексів). Весь матеріал має бути інтегрований у текстовому форматі документа. Дозволяється використання автентичних текстів у завданнях для читання та аудіювання із зазначенням повного скрипта у файлі та посилання на джерело оригіналу.

➔ Тематична та лексико-граматична відповідність: Вправи повинні суворо корелювати із заявленою темою уроку. Граматичний матеріал (зокрема теоретичні пояснення та трансформаційні вправи) має подаватися з дотриманням високих стандартів класичної теоретичної граматики.

➔ Комунікативна спрямованість: Завдання з продуктивних видів діяльності (говоріння та письмо) повинні містити чітку інструкцію, комунікативну ситуацію та розгорнутий авторський зразок виконання (Example), який також відповідає правилу 10 пунктів.

2) Поточні тести

- 10б. тест на рівень засвоєння матеріалу за темами 1-8 (10 питань по 1 балу). Ліміт часу на роботу над одним питання складає 30 секунд. Час виконання 5 хвилин.
- 10б. тест на рівень засвоєння матеріалу за темами 9-14 (10 питань по 1 балу). Ліміт часу на роботу над одним питання складає 30 секунд. Час виконання 5 хвилин.

3) проєктна діяльність

Практикум 1: Формування мовних компетентностей. Колаборативна розробка плану-конспекту, сфокусованого на введенні та відпрацюванні лексичного, граматичного або фонетичного матеріалу. Акцент на механізмах презентації правил, семантизації лексики та дрілінг-вправах (10б: **Peer-Assessment Form** 1 заняття надано у таблиці нижче).

Практикум 2: Формування мовленнєвих компетентностей. Розробка плану-конспекту, орієнтованого на розвиток продуктивних (говоріння, письмо) або рецептивних (читання, аудіювання) видів мовленнєвої діяльності. Акцент на комунікативній спрямованості, етапах pre-/while-/post- та інтеграції навичок (10б: **Peer-Assessment Form** 1 заняття надано у таблиці нижче).

2 Останні практичні заняття моделюватимуть реальні умови методичної співпраці та складатимуться з двох основних етапів:

Етап І: Колаборативна генерація (30 хвилин). Здобувачі вищої освіти розподіляються у сесійні зали Zoom (Breakout rooms) по 4–5 осіб. **Завдання:** Створити робочий драфт плану-конспекту за заданою темою (відповідно до фокуса практикуму). Здобувачі вищої освіти повинні розподілити ролі всередині групи (наприклад: тайм-кіпер, генератор ідей, методист-оформлювач, фактчекер тощо) та спільно розробити цілі, етапи уроку і базові вправи.

Етап ІІ: Крос-презентація та Peer-Assessment. Сесійні зали об'єднуються попарно (дві мікрогрупи разом, до 10 осіб у кімнаті). **Презентація:** Групи по черзі презентують свої розробки одна одній. Група-слухач виступає в ролі експертної комісії, ставить запитання щодо доцільності обраних методів та вправ.

Оцінювання цього виду роботи є багатокомпонентним. Окрім академічної якості самого конспекту, ключову роль відіграє оцінка групової динаміки. Після завершення крос-презентації здобувачі вищої освіти заповнюють картку взаємооцінювання (Peer-Assessment Form), де аналізують: Лідерство та ініціативність: Хто модерував процес розробки та пропонував ключові ідеї? Методичний внесок: Які конкретно вправи чи етапи уроку були розроблені кожним учасником? (Чітка ідентифікація авторства всередині групи). Комунікацію та тайм-менеджмент: Наскільки ефективно учасник взаємодіяв з іншими, чи дотримувався дедлайну в 30 хвилин. Якість презентації: Здатність аргументовано захистити свій методичний вибір перед іншою групою

Peer-Assessment Form

Критерій оцінювання	**Макс. бал**	**Опис вимог для отримання максимального бала**
1. Цілепокладання та структура (2,0 бал)		
Організаційна рамка	**0,4**	Чітко вказані тема, клас, етапи та адекватний таймінг, що вкладається в задані межі.
Цілі (мета) уроку Практична Розвивальна Освітня Виховна	 **0,4** **0,4** **0,4** **0,4**	Присутні та чітко сформульовані цілі уроку (розширення соціокультурних та філологічних знань, розвиток когнітивних навичок, пам'яті, мовної здогадки, тощо).
2. Навчально-методичне наповнення (4,0 бали)		
Відповідність темі та логіка етапів	**1,0**	Усі вправи суворо відповідають заявленій мовній або мовленнєвій меті практикуму (фокус не розмитий). Наявний плавний перехід (Warm-up ➔ Основна частина ➔ Закріплення/Рефлексія).
Регламентація вправ	**1,0** **1,0** **1,0**	Завдання мають чітку структуру (наявність конкретної кількості пунктів, запитань чи опор для виконання).
3. Авторство та креативність (2,0 бал)		

Академічна доброчесність	**1,0**	Вправи створені або якісно адаптовані групою самостійно (відсутність «сліпих» скріншотів із підручників). Вправи на читання та аудіювання можуть базуватися на автентичному контенті з вказаним джерелом.
Оригінальність подачі	**1,0**	Цікавий контекст, використання нетривіальних ситуацій або ефективна інтеграція інструментів цифрової лінгводидактики.
4. Презентація та командна робота (2,0 бал)		
Якість пітчингу	**1,0**	Група лаконічно, впевнено та аргументовано презентувала свій план, вклавшись у відведений час.
Командний внесок	**1,0**	Під час захисту та відповідей на запитання видно, що всі члени мікрогрупи орієнтуються в матеріалі та брали рівноцінну участь у його розробці.
ЗАГАЛЬНА СУМА	**10,0**	

Таким чином, загальна сума за роботу протягом семестру становить максимум 60 балів. Здобувач вищої освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо він впорався з 50 % учбового матеріалу, тобто набрав не менше 30 балів.

Екзаменаційна контрольна робота: тест, який складається з 40 питань на множинний вибір, вірна відповідь на кожне з яких становить 1 бал. Максимальна кількість балів за іспит – 40. Ліміт часу на роботу над одним питання складає 30 секунд. Час виконання 20 хвилин.

Максимальна кількість балів за семестр – 100.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання **результатів неформальної освіти**, якщо її зміст і результати відповідають меті та результатам навчання ОК «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО».

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою ОК «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО»;
- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах з відповідної тематики;
- сертифіковані програми за темами ОК «Методика викладання іноземних мов у ЗЗСО», проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до **Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.** Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Князян М. О. Методика викладання іноземної мови у вищій школі: методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 035 Філологія. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 24 с. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/french/navchalno-metod-materialy/metodyka_vykladannya_inoz_movy_u_vsh_metod_rekomendatsii_2023.pdf (Дата звернення 25.06.2025).
2. Ahmadian M. J., Long M. H. (eds.). The Cambridge Handbook of Task-Based Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 677 p.
3. Нова українська школа. URL: https://nus.org.ua/ (Дата звернення 21.06.2026).
4. Watkins P., Thornbury S., Millin S. The CELTA Course Trainee Book. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2023. 230 p.
5. Осова О. О. Теоретико-методичні засади реалізації інноваційних технологій навчання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: монографія. Харків, 2017. 348 с.
6. Полонська Т. К. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. / Т. К. Полонська. К.: Педагогічна думка, 2014. 80 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/9566/1/14-08_3.pdf (Дата звернення 21.06.2026).
7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessing. Strasbourg, CUP, 2001. URL: https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16802fc1bf (Last Accessed 25.06.2025).
8. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 4th ed. Harlow : Pearson Longman, 2007. 448 p.
9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник. Київ: Академія, 2010. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/427509.pdf (Дата звернення 25.06.2025).

10. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ, 2013. 590 с. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf (Дата звернення 25.06.2025).
11. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій (схеми і таблиці). 2011. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/268?locale-attribute=uk (Дата звернення 25.06.2025).

Допоміжна література

1. Власова В. П., Язловицька О. В. Лінгводидактичний потенціал відеохостингів у навчанні іноземних мов: теоретико-методологічний аналіз. *Педагогічна Академія: наукові записки.* 2026. № 28. https://doi.org/10.5281/zenodo.19146410 (https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1879)
2. Кузнєцова О.В., Язловицька О.В. TTT та STT як індикатори ефективного викладання англійської мови у ВНЗ. *Сучасні дослідження з іноземної філології.* №2(28). 2025. С. 254–261. https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.28.254-261
3. Молодцова В. В., Власова В. П., Осіпчук Н. В. Доповнена реальність як інструмент занурення в мовне середовище для ефективного навчання іноземних мов. *Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»*: журнал. 2025. No 5(35) 2025. С. 596—609. (https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/24884)
4. Язловицька О.В., Кузнєцова О.В. Інтеграція елементів навчання через дослідження (Research-Based Learning) у викладання англійської мови як іноземної. *Актуальні питання гуманітарних наук.* № 86. Т. 3 2025. С. 331—336. https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.28.254-261
5. Farrell T. Promoting teacher reflection in second language education: A framework for TESOL professionals. Routledge, 2014. URL: https://www.researchgate.net/publication/341426212_Promoting_Teacher_Reflection_in_Second_Language_Education_A_Framework_for_TESOL_Professionals.
6. Peachey, N. (2024). *AI activities and resources for English language teachers*. British Council. URL: https://doi.org/10.57884/DKKR-QF54.
7. Remote teaching tips. URL: https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/L057_TE%20Tip%20sheets_booklet_FINAL_V2_Digital_Web-1.pdf.
8. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. 3rd ed. Oxford : Macmillan Education, 2011. 418 p.
9. Willis J. A Framework for Task-Based Learning. London, Longman, 1996.

11. Інформаційні ресурси

http://englishteststore.net/

http://learnenglish.britishcouncil.org/en

http://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/

http://www.engvid.com/

http://www.esl-galaxy.com

http://www.teachingenglish.org.uk